

Utrikesdepartementet
UD:s Afrikaenhet
Malmtorgsgatan 3
111 51 Stockholm

Er referens
Frida Åkerberg (UD AF)

Vår handläggare
Camilla Elowson

Remissvar gällande *Statskontorets översyn av det Nordiska Afrikainstitutets verksamhet och roll*

Sammanfattning

Remissen är begränsad till tre frågor. Synpunkter önskas från remissinstanserna, inklusive FOI, på följande tre aspekter:

- 1) Förslaget att NAI:s uppdrag behöver renodlas och förtydligas
- 2) Bedömningen att forskning bör vara huvuduppgiften framöver
- 3) Fördelar respektive nackdelar om NAI:s forskningsverksamhet samt bibliotek överförs till ett lärosäte, exempelvis Uppsala universitet

FOI:s ståndpunkter i korthet i respektive fråga:

- 1) FOI ser positivt på en renodling och ett förtydligande av NAI:s uppdrag för säkerställande av ett kostnadseffektivt byggande och nyttjande av kunskap.
- 2) FOI ser positivt på att NAI fokuserar ytterligare på akademisk forskning, och förutsätter att det finns ett fortsatt samarbete mellan NAI och övriga aktörer inom området, FOI inräknat.

- 3) FOI menar att om NAI:s verksamhet överförs till ett lärosäte bör det ske med utgångspunkten att studiet av Afrika står i centrum. Det finns ett stort kunskapsbehov gällande utvecklingen i Afrika. FOI menar att det är angeläget att ämnesområdet inte reduceras till att bli ett av flera andra inom kunskapsområdet utvecklings- och säkerhetsstudier. Det kan finnas fördelar med att etablera *en* aktör där den samlade akademiska kunskapen om Afrika i Sverige ryms, då det kan resultera i en attraktiv forskningsmiljö med en ökad tydlighet.

Renodling och förtydligande av NAI:s uppdrag

Enligt utredningen bör NAI:s verksamhet bedrivas inom ett svenskt lärosäte. Förslaget innebär en renodling och förtydligande av NAI:s uppdrag samt att institutets stipendieförmedling och policydialog avvecklas. FOI ser positivt på om en sådan renodling och ett förtydligande kan bidra till ett mer kostnadseffektivt byggande och nyttjande av kunskap.

För FOI:s del har tillgången till NAI:s nätverk med olika typer av Afrika-aktörer varit värdefullt. FOI förutsätter att NAI kommer ges förutsättningar för att vara en fortsatt attraktiv institution för svenska och utländska Afrika-forskare.

En fungerande brygga mellan forskning och utformande av politik är många gånger viktigt för att uppnå ett trovärdigt utövande av sin politik. För att inhämta sådan kunskap har regering/regeringskansliet valt olika vägar för olika politikområden.

FOI och uppdragsgivande departement har utvecklat en fungerande uppdrags- och dialogprocess före och under forskningsprocessen. Förväntningarna på vad som ska utföras är därmed kända.

Huvuduppgift forskning

FOI ser fördelar med att ha en samarbetspartner som är närmare knuten till en akademisk miljö, men som samtidigt har förståelse och erfarenhet av policyperspektivet. FOI ser nytta med att NAI och FOI ges i huvudsak definierade forskningsroller, och kan komplettera varandra, under förutsättning att ett nära samarbete vidmakthålls. FOI har t.ex. sedan 2009 ett partnerskap med NAI som innebär anordnande av en gemensam föreläsningsserie på temat ”Afrikansk säkerhet”.

Datum
2013-05-31

Nr
FOI 2013-691

Överföring av NAI:s forskningsverksamhet till ett lärosäte

Remissen föreslår att NAI integreras med annan Afrika-forskning som pågår vid lärosäten, exempelvis vid Uppsala universitet. FOI ser fördelar med att föra samman den kompetens som idag finns utbredd inom olika delar av universiteten. Att etablera en aktör där den samlade akademiska kunskapen om Afrika i Sverige rymms, kan resultera i en attraktiv forskningsmiljö med en ökad tydlighet.

Att Sverige säkerställer en kraftfull Afrikaforskning är viktigt. Det politiska intresset för Europas grannkontinent har sedan ett par år ökat. Den afrikanska kontinenten står inför en rad allvarliga utmaningar, som riskerar få långtgående konsekvenser, samtidigt som nya mönster och en ny dynamik nu uppstår i Afrika. En uttrycklig satsning krävs för att förstå pågående och framtida skeenden i Afrika.

En omorganisation av NAI bör resultera i ett stärkt fokus på Afrika och på akademisk forskning om kontinenten. Överföringen av NAI:s verksamhet till ett lärosäte bör således göras med utgångspunkten att studiet av Afrika står i centrum. FOI ser risker med att införliva NAI i någon av de generella studiedisciplinerna, eftersom fokus på Afrika kan komma att bli underställt den tematiska forskningen. Profileringen på Afrika bör kvarstå och inte till bli ett bland flera andra inom kunskapsområdet utvecklings- och säkerhetsstudier.

Detta remissvar har beslutats av undertecknad tjänsteförättande generaldirektör Susanne Moberg efter föredragning av forskningsingenjör Camilla Elowson.

För FOI,

Susanne Moberg
Tjf generaldirektör

Camilla Elowson